

Miljøfaglig utredning

Saksbehandler Jorunn Haugen

Vår ref. 2022/3665 - 432.2

Dato 12.05.2022

Melding om vedtak - Søknad om innsamling av artsbelegg i forbindelse med NiN-kartlegging - Flekkefjord landskapsvernområde

Viser til deres søknad datert 6. april 2022 om dispensasjon fra verneforskriften for å samle inn belegg av planter, sopp og lav som er nødvendig for artsbestemmelse i forbindelse med NiN-kartlegging, innenfor Flekkefjord landskapsvernområde. Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder behandlet deres søknad under styremøtet 5. mai 2022, vedlagt ligger vedtak og saksframlegg.

Vedtak

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområde gir Miljøfaglig utredning AS v/Ulrike Hanssen tillatelse til å samle inn belegg av planter, sopp og lav som er nødvendig for artsbestemmelse i Flekkefjord landskapsvernområde i forbindelse med NiN-kartlegging. Dispensasjon gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen er gitt på følgende vilkår:

- All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
- For arter oppført på Norsk rødliste skal det ikke tas belegg eller gjennomføres undersøkelser som kan sette en livskraftig bestand i verneområdet i fare.
- Under feltarbeidet skal det kun tas belegg som er nødvendig for å gjennomføre nødvendig artsbestemmelse.
- Tillatelsen gjelder for juni 2022.
- Tillatelsen må medbringes under feltarbeidet.

Denne dispensasjonen er gitt i henhold til verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde. Det forutsetter at andre nødvendige tillatelser blir brakt i orden.

Klage

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområde, Pb. 788 Stoa, 4809 Arendal.

Med vennlig hilsen

Jorunn Haugen
verneområdeforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi til:

MILJØDIREKTORATET
Statens naturoppsyn v/Steinar Sunde
STATSFORVALTEREN I AGDER
FLEKKEFJORD KOMMUNE

Postboks 5672 Torgarden

7485 TRONDHEIM

Postboks 504
Kirkegaten 50

4804 ARENDAL
4400 FLEKKEFJORD

Arkivsaksnr: 2022/3665-0

Saksbehandler: Jorunn Haugen

Dato: 05.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	37/22	05.05.2022

Saksframlegg - Søknad om innsamling av artsbelegg i forbindelse med NiN-kartlegging - Flekkefjord landskapsvernområde

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområde gir Miljøfaglig utredning AS v/Ulrike Hanssen tillatelse til å samle inn belegg av planter, sopp og lav som er nødvendig for artsbestemmelse i Flekkefjord landskapsvernområde i forbindelse med NiN-kartlegging. Dispensasjon gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen er gitt på følgende vilkår:

- All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
- For arter oppført på Norsk rødliste skal det ikke tas belegg eller gjennomføres undersøkelser som kan sette en livskraftig bestand i verneområdet i fare.
- Under feltarbeidet skal det kun tas belegg som er nødvendig for å gjennomføre nødvendig artsbestemmelse.
- Tillatelsen gjelder for juni 2022.
- Tillatelsen må medbringes under feltarbeidet.

Denne dispensasjonen er gitt i henhold til verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde. Det forutsetter at andre nødvendige tillatelser blir brakt i orden.

Saksprotokoll i Verneområdestyret ORF - 05.05.2022

Styrets vedtak - enstemmig

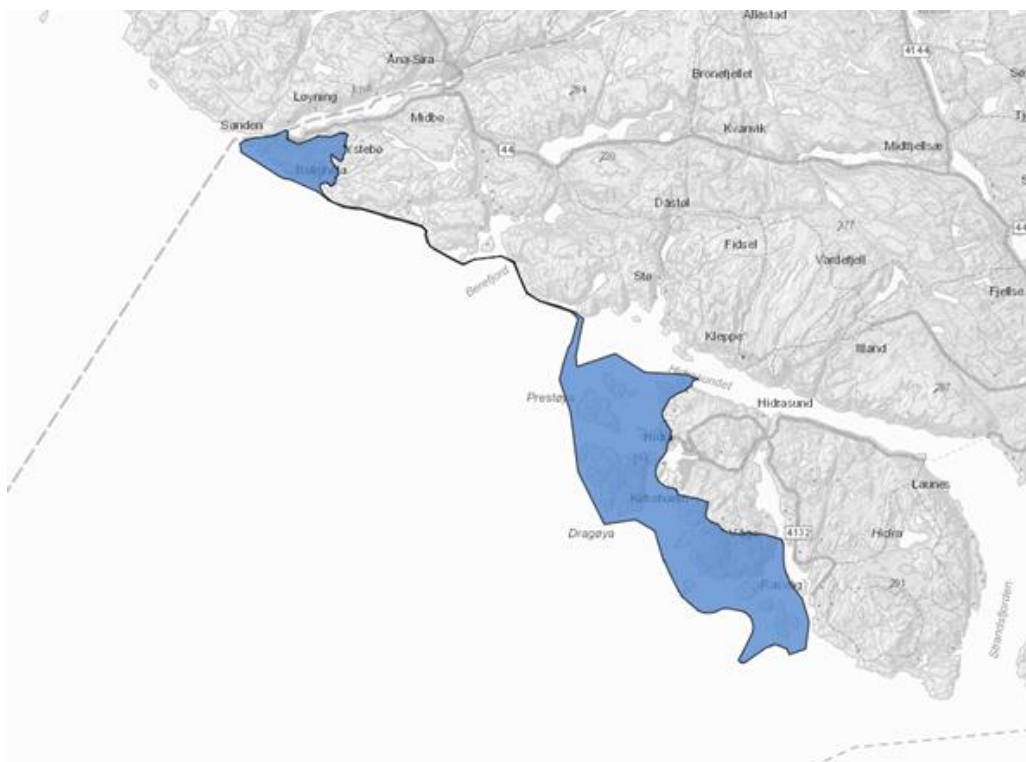
Som innstillingen.

Saksopplysninger

Det vises til brev datert 6. april 2022 fra Miljøfaglig utredning AS v/Ulrike Hanssen. I oppdrag for Miljødirektoratet har Miljøfaglig Utredning AS fått tildelt basiskartlegging i deler av Flekkefjord

landskapsvernområdet (kartutsnitt med aktuell kartleggingsområdet vises i fig. 1). Her skal det gjennomføres en heldekkende kartlegging etter Artsdatabankens system Natur i Norge (NiN) for å styrke kunnskapsgrunnlaget om verneområdet. I forbindelse med dette søkes det om dispensasjon fra verneforskriftene for å samle inn belegg av planter, sopp og lav som er nødvendig for artsbestemmelse. Dette kan gjelde arter som er oppført på Norsk rødliste for arter 2021, men det vil ikke tas belegg av kjente trua arter, og samtidig vil belegg tas på mest skånsomt måte for bestanden.

Kartleggingen er planlagt å gjennomføres i juni 2022.

Figur 1: Blå markeringer viser hvor det er planlagt NiN-kartlegging i 2022 innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.

Juridisk grunnlag

Flekkefjord landskapsvernområde ble opprettet den 11. mars 2005, og har som formål å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre

områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner.

Ifølge verneforskriften § 3 pkt. 2.1, skal plantelivet beskyttes mot skade og ødeleggelse. Innføring av nye plantearter er forbudt.

I gjeldende forvaltningsplan for Flekkefjord landskapsvernområde, utarbeidet og vedtatt av Fylkesmannen i Vest-Agder i oktober 2010, står det s. 64 om dispensasjon til vitenskapelige undersøkelser:

«Forvaltningsmyndigheten skal alltid vurdere nytten av et forskningsprosjekt opp mot omfanget av eventuelle inngrep eller tiltak og de ulemper forskningen ellers medfører. Forskningsaktiviteter som ikke trenger å lokaliseres til et verneområde bør imidlertid kanaliseres utenfor verneområdet. Det vitenskapelige motivet bak vernet vil kunne begrunne en mer lempelig eller kurant dispensasjonspraksis når det ikke er tale om etablering av faste anlegg (ny infrastruktur) eller terrenginngrep i verneområdene. Som regel bør det gis dispensasjon for tiltak som bidrar til å fremme verneverdier. Slik bruk kan også betraktes som et ledd i forvaltningen som utøves for å bevare verneverdiene».

Det finnes ikke noen spesifisert dispensasjonshjemmel i verneforskriften som gir unntak fra § 3 pkt. 2.1, og søknaden må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 4 (jf. naturmangfoldloven (nml.) § 48) i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde. Nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. I tillegg må søknaden vurderes etter de miljørettslige prinsipper i nml. §§ 8-12, jf. nml. § 7 om prinsipper ved offentlig beslutningstaking, og vise hvordan disse er vektlagt.

Vurdering

Det framgår av nml. § 8 at «kunnskapsgrunnlaget» skal være oppfylt før myndighetene fatter vedtak i saken. Rambøll har på vegne av verneområdestyret nettopp utarbeidet utkast til ny forvaltningsplan for Flekkefjord landskapsvernområde, hvor det også er gjort en vurdering av kunnskapsgrunnlaget. Det er ikke gjennomført kartlegging etter NiN (Natur i Norge) i landskapsvernområdet. Det er kartlagt en rekke naturtyper etter DN-håndbok 13, men mye av kunnskapsgrunnlaget om naturtyper og arter i verneområdet er mangelfullt og/eller av eldre dato. Kartlegging etter NiN-metodikk er satt opp som et tiltak i utkast til forvaltningsplanen for å øke kunnskapen om rødlistearter og naturtyper i verneområdet.

I og med at truede og sårbare arter er en del av verneformålet for landskapsvernområdet, er det viktig at omsøkte tiltak ikke vil føre til forringelse av verneverdiene. Tiltaket er av begrenset omfang, og aktiviteten som oppstår i forbindelse med kartleggingen vurderes til å ikke øke belastningen på områdene i noe særlig grad da feltarbeidet vil skje til fots. Tiltakshaver opplyser om at det ikke skal samles inn belegg av kjente truede arter, samt at belegg tas på en mest skånsom måte for bestanden.

Forsiktig innsamling av enkelte planter, sopp eller lav vurderes ikke å påvirke naturmiljøet i landskapsvernområde negativt (jf. nml. § 9 om «føre-var-prinsippet»), men i og med at truede og sårbare arter er en del av verneformålet for landskapsvernområdet bør det settes visse vilkår. Ved å sette vilkår om at det ikke skal tas belegg eller gjennomføre undersøkelser av arter oppført på Norsk rødliste som kan sette en livskraftig bestand i verneområdet i fare, samt at det kun skal tas belegg som er nødvendig for å utføre nødvendig artsbestemmelse (jf. nml. § 12 om «miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»), vurderer verneområdeforvalter det til at tiltaket ligger innenfor rammen av hva områdene tåler av

belastning (jf. nml. § 10 om «økosystemtilnærming og samlet belastning»). Det er registrert noen hekkelokalitet for rovfugl i området, og det bør derfor settes vilkår om at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til blant annet dyreliv.

Søker har bred erfaring fra slik kartlegging fra forskjellige områder, og kartleggingen er organisert av Miljødirektoratet. En tillatelse vil dermed skape liten presedens. Det sier seg selv at undersøkelsene ikke kan gjøres i andre alternative områder utenfor landskapsvernområdet, da hensikten med kartleggingen er å øke kunnskapen om verneområdet.

På bakgrunn av det ovennevnte, vurderes det til at det omsøkte tiltaket ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig og vil ikke være i strid med verneformålene. Det legges vekt på at kartleggingen vil øke kunnskapen om artsmangfoldet i verneområdet, og vil være en fordel for videre forvaltning. Når det gjelder nml. § 11, om at «kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver», kan ikke verneområdeforvalter se at dette er relevant i denne saken. På bakgrunn av ovennevnte vil verneområdeforvalter anbefale at det gis dispensasjon til å ta artsbelegg i forbindelse med NiN-kartlegging i Flekkefjord landskapsvernområde.